

GİZLİLİK VE GÜVENLİK

Günümüz koşullarında kişilerin ve kurumların en önemli değerlerinden birisi bilgidir. Önceden basılı ortamlarda veya hafızada saklanan bilgi, bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte artık elektronik ortamlarda saklanmaktadır.

Bilgi Güvenliğini Neler Tehdit Eder?

- ❖ Bilgilerin **yazılması, okunması veya taşınması** esnasında bozulmalar.
- ❖ **Fiziksel** zararlar.
- ❖ **Yok** edilme.
- ❖ **İstenmeyen kişilerin** erişebilmesi. (Hack)
- ❖ **Kaybolma.**
- ❖ **Silinme.**

Bilgi güvenliği demek, sadece bilginin gizli tutulması anlamına gelmemektedir. Bilgi güvenliği 3 temel unsurdan meydana gelir;

1. **Gizlilik:** Bilginin yetkisiz kişilerin eline geçmemesi durumudur.
2. **Bütünlük:** Bilginin yetkisiz kişiler tarafından değiştirilmesi veya silinmesine karşı korunmasıdır.
3. **Erişilebilirlik:** Bilginin yetkili kişilerce ihtiyaç duyulduğunda ulaşılabilir ve kullanılabilir durumda olmasıdır.

Bilgileri Güvende Tutmak İçin;

- ❖ Güvenlik yazılımları kullan.
- ❖ Dosyalarının yedeğini al.
- ❖ Verilerini şifrele.
- ❖ Hesaplardan çıkış yaparken oturumu kapat.
- ❖ Ortak kullanılan bilgisayarlarda kullanıcı oluştur.
- ❖ Sisteme parola ile giriş yap.

ZARARLI YAZILIMLAR

Zararlı programlar; bilgisayarınıza zarar verebilen, bilgisayarınızı etkili bir şekilde kullanmanızı önleyen yazılımlardır.

Zararlı Programlar Neler Yapabilir?

- Bilgisayarınızdaki bilgileri çalabilir ve başkalarına gönderebilirler. Eposta hesaplarınız, Banka şifreleriniz, ve diğer kişisel bilgileriniz gibi.
- İşletim sisteminizin veya diğer programlarınızın çalışmamasına, hatalı çalışmasına neden olabilirler.
- Bilgisayarınızdaki dosya / klasörleri silebilir, kopyalayabilir, yerlerini değiştirebilir veya yeni dosyalar ekleyebilirler.

- Yaptığınız her şeyi kaydedebilirler. Klavyede yazdığınız herşey Fare ile yaptığınız herşey gibi.
- Zararlı Programlar Neler Yapabilir?
- Ekranda can sıkıcı veya kötü amaçlı web sitelerine yönlendiren açılır pencereler oluşturabilirler.
- Tüm verisiyle diski silebilir, hatta biçimlendirebilirler.
- Saldırganların kullanması için güvenlik açıklıkları oluşturabilirler.
- Başka zararlı programların bulaşmasını sağlayabilirler.
- Bilgisayarınız üzerinden başkalarına saldırabilirler.
- Bilgisayarınızın ya da internetin kaynaklarını kullanır, yavaşlamalara neden olabilirler.

Virüs

- Bilgisayara izinsiz girip dosya ve programlara zarar verirler.
- Virüsler işletim sistemini bozabilir, dosyalara zarar verebilir ya da silebilirler.
- Özellikle uzantısı exe, scr, zip, rar olan dosyalarda virüs bulunma ihtimali fazladır.

Solucan (Warm)

- Kopyalanmak, yayılmak veya çalışmak için **kullanıcıya ihtiyaç duymazlar**.
- Ağ üzerinden bilgisayarınıza bulaşan ve kendini sürekli kopyalayarak çoğaltan zararlı bir yazılımdır.
- Kendini sürekli çoğalttığı için bilgisayarı yavaşlatır.
- İnternette çıkan “1.000.000 uncu kişisiniz”, “ödül kazandınız”, veya “Amerika’ya gitme şansı” gibi dikkat çeken ekranlara tıklanması ile bilgisayarımıza yüklenebilirler.

Truva Atı (Trojen)

- Truva atı bilgisayar için **yararlı gibi gözüken** ve kullanıcının çalıştırması ile aktif olan zararlı yazılımlardır.
- Bilgisayarda güvenlik açığı oluşturur. Böylece bilgisayara istenmeyen kişiler izinsiz müdahale edebilirler.

Tuş Kaydedici (Keylogger)

- Bilgisayarınızda **yazdığınız her şeyi kaydedip** saldırgan şahsa gönderen program ya da donanımlardır.
- Genel olarak şifrelerinizi ele geçirmek için kullanılırlar.

Casus Yazılım (Spyware)

- Kullanıcıya ait **bilgileri ele geçirmek** amacı ile yazılan programlardır.
- Bilgisayardaki bilgileri toplayıp uzaktaki bir kullanıcıya bilgimiz olmadan gönderen yazılımlardır.

Reklam Yazılımı (Adware)

- Herhangi bir program kullanırken ya da internette gezinirken kendiliğinden reklam açan zararlı bir yazılımdır.

KORUYUCU YAZILIMLAR

Güvenlik Duvarı

- Güvenlik duvarı bilgisayarımızın veri trafiğini kontrol eden bir yazılım ya da donanımdır.
- Bazı işletim sistemlerinde güvenlik duvarı uygulaması işletim sistemi ile gelmektedir.
- Bu yazılımlar, yetkisiz kullanıcıların ve solucanların bilgisayara girişini engelleyip istenmeyen trafiği engelleyerek bilgisayarları korur.

Antivirüs Programları

- Antivirüs programları bilgisayarınızı zararlı yazılımlara karşı korur ve mevcut zararlı yazılımları tespit eder. Mümkünse siler, silemezse de karantınaya alır.
- Virüslerin dosyalarınıza bulaşmasını engeller.

Virüsleri Nasıl Fark Ederiz ve Virüslerden Nasıl Korunuruz?

- 1 Sistem yavaşlarsa
- 2 Bilgiler kayboluyorsa
- 3 İstenmeyen programlar, internet sayfaları açılıyorsa
- 4 Bilgisayar verdiği komutları yerine getirmiyorsa
- 5 Bilgisayar isteğiniz dışında işlem yapıyorsa
- 6 Bazı dosyalar açılmıyorsa

**bilgisayarınıza zararlı yazılım
BULAŞMIŞ OLABİLİR!**

Zararlı yazılımlardan korunmak ve zararı en aza indirmek için

- 1 Güvenlik duvarı kullanın,
- 2 Önemli bilgilerinizi yedekleyin,
- 3 İşletim sistemlerini güncelleyin, Bazı işletim sistemleri daha güvenlidir UNUTMAYIN,
- 4 Virüs/yazılım koruma programları kullanın, programları güncelleyin,
- 5 Emin olmadığınız elektronik posta eklerini açmayın,
- 6 Güvenilir olmayan sitelerden program/müzik/oyun indirmeyin,
- 7 Tarayıcının güvenlik ayarlarını üst düzeyde tutun,
- 8 Aynı anda birden fazla antivirüs programı kurmayın,
- 9 Bulaşmış virüsü temizleyemiyorsanız başka antivirüs yazılımlarını deneyin veya işletim sistemini biçimlendirin.